

1/9 – إفتتاح العام الدراسي: פתיחת שנת הלימודים

מפמ"רית: ד"ר סיגלית שושן

מחבר היחידה: רועי שלומי

מטרת היחידה:

פיתוח מיומנויות הלשון הנלמדות (קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור) בזיקה למאמר אקטואלי

אוכלוסיית יעד / שכבת גיל:

B1 (מגמת ערבית, י"א-י"ב)

אופני למידה והוראה אפשריים:

למידה עצמאית, "כיתה הפוכה", הוראה פרונטלית, שילוב בין סגנונות למידה והוראה שונים

משך הוראת היחידה:

6-4 שעות אקדמיות

לאחר למידת היחידה (Can Do's), בהתאם ל-CEFR, התלמידים יוכלו:

1. להשיב על שאלות תוכן בזיקה לטקסט
2. לאתר תופעות לשוניות מתחום התחביר ומתחום המורפולוגיה בטקסט ולנתחן
3. להצביע על הרעיון/ות המרכזי/ים בטקסט ולתאר אותו/אותם בכתב ובעל פה
4. לתמצת / לסכם את הטקסט בכתב ובעל פה
5. לנהל שיחה בעל פה (/ לערוך פרזנטציה בשפה דבורה) סביב הטקסט ולהציג את הערכים והעובדות שהוא טומן בחובו
6. לעמוד על הרלוונטיות של הטקסט ולקשרו לעולמם ולתחומי העניין שלהם

המאמר ביחידה עובד מתוך הכתבה שלהלן:

<https://www.bbc.com/arabic/art-and-culture-49663010>

"כרטיס כניסה" ללמידת היחידה: פעילות טרום-קריאה

לماذا اقترنت العودة إلى المدارس بشهر سبتمبر؟

<https://www.youtube.com/watch?v=WHO-B-G8B0s>

شاهدوا الفيديو وأجيبوا بالعربية أو بالعبرية عن الأسئلة خلال المشاهدة
و/أو بعدها:

1. في أي شهر تَبْدَأُ السَّنة الدَّرَاسِيَّة؟

2. ما هي شُهور السَّنة الدَّرَاسِيَّة؟

3. ما هي المملكة المذكورة في مقطع الفيديو؟

4. ما رأيكم في مَوْعدِ افْتِتَاحِ السَّنة الدَّرَاسِيَّة؟

5. لماذا تَمَّ افْتِتَاحُ السَّنة الدَّرَاسِيَّة في المملكة المُتَّحِدة في شهر سبتمبر؟

הבנת הנקרא

العام الدراسي - لماذا يبدأ في شهر سبتمبر (أيلول)؟

- 1 يبدأ العام الدراسي في جميع أنحاء العالم تقريبًا في شهر سبتمبر. فما السبب
- 2 وراء اختيار هذا الشهر للعودة إلى المدارس؟ لهذا الأمر سببان: تاريخي
- 3 واقتصادي.
- 4 وفي المملكة المتحدة (United Kingdom) أصبح التعليم الابتدائي إلزاميًا عام
- 5 1880، وكان الأطفال * يَعمَلُون آنذاك في الحقول والمزارع لمساعدة أسرهم.
- 6 ولهذا السبب كان يجب على السلطات تصميم العام الدراسي بشكل يُشجّع
- 7 الأسر على إرسال أبنائهم إلى المدارس. ولذلك جاء اختيار توقيت العام
- 8 الدراسي ليواكب الموسم الزراعي والأنشطة الزراعية التي يُشارك فيها الأطفال.
- 9 وكان العمل الزراعي أقل في شهور الشتاء، مما قلل الحاجة إلى وجود الأطفال

- 10 في الحقول والمزارع في تلك الفترة. وأبتداءً من نهاية شهر مايو تَبْرُزُ الحاجة
- 11 إلى وجود الأطفال في الحقول والمزارع من أجل جَمْعِ الفَوَاكِه وَحَصَادِ
- 12 المَحَاصِيل ورعاية الماشية (ولذلك يَنْتَهِي العام الدراسي في هذا الوقت). لذا،
- 13 كانتِ الفترة ما بين بداية الخريف ونهاية الربيع الفترة المثلّی ** لذهاب
- 14 الأطفال إلى المدارس في المملكة المتحدة. وخلال السنوات تَبَنَّتْ دُولُ العالم
- 15 هذا النظام حتّى يومنا هذا.

* طِفْل (ج) أَطْفَال – המילה טֶפֶל בערבית משמשת הן להבעת baby והן להבעת child

** المثلّی – צורת הנקבה של אִמְתֵל (הטוב/הראוי ביותר/האידיאלי)

المُفْرَدَات

بَدَأَ ل' يَبْدَأُ - התחיל | عَامِ دِرَاسِيّ - שנת לימודים (שנה לימודית) | تَقْرِيْبًا - בערך,
בקיורב | سَبَب (ج) أَسْبَاب - סיבה | إِيْخْتِيَار - בחירה (choice) | عَوْدَة
- חזרה/שיבה | أَصْبَحَ - הפך ל... (became) | تَعْلِيْمِ اِبْتِدَائِيّ - שלב
החינוך/הלימוד היסודי | اِلْزَامِيّ - מחייב, חובה | اَنْذَاكَ - אז, באותה העת |
حَقْل (ج) حُقُول - שדה | مَزْرَعَة (ج) مَزَارِع - משק חקלאי, חווה, מטע |
أُسْرَة (ج) أُسَر - משפחה | يَجِبُ عَلَى - חובה על | تَصْمِيْم - תכנון (בהקשר
זה), עיצוב | بِشَكْل - באופן..., בצורה... | شَجَعَ... عَلَى - עודד את... ל |
تَوْقِيْت - עיתוי | وَاَكْبَ - התאים את עצמו ל... | مَوْسِم (ج) مَوَاسِم - עונה |
نَشَاط (ج) أَنْشِطَة, نَشَاطَات - פעילות | أَقَلَّ - פחות, קטן יותר | قَلَّلَ -
הפחית | حَاجَة - צורך | اِبْتِدَاءً مِنْ - החל מ... | بَرَزَ - הופיע, בלט | مِنْ
أَجَل - למען, בשביל | جَمْعُ الْفَوَاكِه - איסוף פירות | حَصَادُ الْمَحَاصِيل -
קציר יבולים | رِعَايَة الْمَاشِيَة - רעיית צאן | اِنْتَهَى - הסתיים | وَقْتُ (ج)
أَوْقَات - זמן | فَتْرَة - תקופה | شِتَاء - חורף | خَرِيف - סתיו | رَبِيع -
אביב | صَيْف - קיץ | تَبَنَّى - אימץ/קיבל את | نِظَام - סדר, מערכת, שיטה

1. ترجموا للعبرية / ترجموا לעברית.

- السَّبَب وراءَ اختيار هذا الشهر للعودة إلى المدارس

- لهذا الأمر سَبَبان: تاريخي واقتصادي.

- أَصْبَحَ التَّعليم الابتدائي إلزاميًا عام 1880.

- يَجِبُ على السُّلطات تَصْمِيم العام الدَّرَسي الجديد.

- إرسال الأبناء إلى المدارس

- سَبَب اختيار تَوْقِيت العام الدَّرَسي هو...

- العمل الزَّراعي أَقلَّ في شُهور الشِّتاء.

- الفَتْرَة ما بين بداية الخريف ونهاية الرَّبيع

2. ترجموا للعربية / תרגמו לערבית.

- שנת הלימודים תתחיל בעוד חודש.

- שלב החינוך/הלימוד היסודי בממלכה המאוחדת

- הילדים עזרו למשפחותיהם.

- מהן הפעילויות החקלאיות שהילדים משתתפים בהן?

- הצורך בהימצאות של הילדים בשדות ובמשקים החקלאיים

- עבודה חקלאית בחודשי החורף

- החל מסוף החודש הבא

- מתחילת הסתיו ועד סוף האביב

- מדינות העולם אימצו את מועד פתיחת שנת הלימודים.

3. ضعوا دائرة حول التّكملتین الصّحیحّتين / הקיפו את שתי ההשלמות הנכונות.

إنّ شهر سبتمبر من كلّ عام هو الشّهر (الأوّل / الأخير) الَّذي يبدأ فيه (الأطفال في المدارس / الطّلاب في الجامعات) العامّ الدّراسيّ الجديد.

4. ضعوا دائرة حول الجواب الصّحيح / הקיפו את התשובה הנכונה.

ماذا أصبح إلزاميًا في المملكة المتّحدة عام 1880؟

أ. العمل في الحقول والمزارع

ب. التّعليم الابتدائيّ

ج. مساعدة العائلات

5. ענו על שני התת-סעיפים.

א. ترجموا الجملة التّالية إلى العبريّة / תרגמו את המשפט הבא לעברית:

ولهذا السّبب كان يَجِبُ على السّلطات تَصْمِيم العام الدّراسيّ بِشَكْل يُشَجّع الأُسَر على إرْسال أبنائِها إلى المدارس.

ב. ضعوا دائرة حول التَّكْملة الصَّحيحة / הקיפו את ההשלמה הנכונה.

تدلّ الجملة التي تَرْجَمُموها على (مسؤوليّة السُّلطات / مسؤوليّة العائلات).

6. ضعوا دائرة حول "صحيح" أو "خطأ" / הקיפו "נכון" או "לא נכון".

تمّ اختيار توقيت العام الدّراسي لِيتَناسَبَ مع الموسم الزراعيّ.

صحيح / خطأ

7. أكملوا بالعربيّة / השלימו בערבית.

א. الضّمير "هم" في الكلمة "أُسْرِهِمْ" (السّطر 5) يعود إلى ____.

ב. الضّمير "ها" في الكلمة "أَبْنَائِهَا" (السّطر 7) يعود إلى ____.

ג. الضّمير "ها" في الكلمة "فيها" (السّطر 8) يعود إلى ____.

8. أجبوا بالعبريّة / ענו בעברית.

לماذا تمّ تحديد توقيت العام الدّراسي خلال شُهُور الشّتاء؟

9. أجيبوا بالعربية / ענו בערבית.

ماذا يفعل الأطفال في الحقول والمزارع ابتداءً من نهاية شهر مايو؟

10. ענו על שני התת-סעיפים.

א. أجيبوا بالعربية حسب النص / ענו בערבית על פי הטקסט.

ما هما السَّبَبَانِ وَرَاءَ اخْتِيَارِ شهر سبتمبر للعودة إلى المدارس؟

ב. أكملوا بالعربية / השלימו בערבית.

خلال السنوات تَبَنَّى العالم _____ العام الدراسي وحدد الفترة

ما بين _____ الخريف ونهاية الربيع الفترة _____

لذهاب الأطفال إلى المدارس.

מילים להשלמה: بداية توقيت دول المثلى الزراعيّة
(ברשימה יש שתי מילים מיותרות)

ניתוח מורפולוגי בהקשר טקסטואלי

לפניכם מילים (פעלים ושמות) מתוך הטקסט שקראתם. נתחו אותן בטבלה שלפניכם. המילים מובאות לפי סדר הופעתן בטקסט.

המילה	השורש	הבניין	הצורה הדקדוקית	הגוף
1	يَبْدَأُ			
2	إِخْتِيَار			
3	عَوْدَة			
4	مُتَّحِدَة			
5	أَصْبَحَ			
6	تَعْلِيم			
7	كَانَ			
8	يَعْمَلُونَ			
9	مُسَاعَدَة			
10	يَجِبُ			
11	تَضْمِيم			

				يُشَجِّعُ	12
				إِرْسَال	13
				تَوْقِيت	14
				لِیُؤَاكِبَ	15
				يُشَارِكُ	16
				قَلَّلَ	17
				وُجُود	18
				إِبْتِدَاء	19
				تَبَرُّزُ	20
				جَمَعَ	21
				يَنْتَهِي	22
				كَانَتْ	23
				ذَهَاب	24
				تَبَيَّنَتْ	25

זיהוי תופעות תחביריות בהקשר טקסטואלי

לפניכם משפטים מתוך הטקסט שקראתם ומשפטים נוספים בזיקה לטקסט שקראתם, ובהם חלקים מסומנים בקו. תרגמו את המשפטים לעברית, והצביעו על התופעות התחביריות בחלקים המסומנים.

א. لهذا الأمر سَبَبَانِ: تاريخي واقتصادي.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

ב. أصبح التعليم الابتدائي في المملكة المتحدة إلزاميًا عام 1880.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

ג. يَجِبُ تَصْمِيمُ الْعَامِ بِشَكْلِ يُشَجِّعُ الْأُسْرَ عَلَى إِرْسَالِ أَبْنَائِهَا إِلَى الْمَدَارِسِ.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

ד. يُؤكِّدُ تَوْقِيتَ الْعَامِ الدَّرَاسِيِّ الْأَنْشِطَةَ الزَّرَاعِيَّةَ الَّتِي يُشَارِكُ فِيهَا الْأَطْفَالُ.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

ה. كَانَ الْعَمَلُ الزَّرَاعِيُّ أَقَلَّ فِي شُهُورِ الشِّتَاءِ.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

א. إِبْتِدَاءً مِنْ شَهْرِ مَآيُو تَبَرُّزُ الْحَاجَةُ إِلَى وَجُودِ الْأَطْفَالِ فِي الْحَقُولِ وَالْمَزَارِعِ.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

ז. لَا حَاجَةَ إِلَى وَجُودِ الْأَطْفَالِ فِي الْحَقُولِ وَالْمَزَارِعِ خِلَالَ شُهُورِ الشِّتَاءِ.

תרגום המשפט:

התופעה התחבירית:

שחבור משפטים בהקשר טקסטואלי

לפניכם משפטים מתוך הטקסט שקראתם ומשפטים נוספים בזיקה לטקסט שקראתם. בצעו את ההוראות בכל סעיף. נקדו את המשפטים ניקוד מלא (פנימי וסופי).

א. התחילו את המשפט במילים **ذَكَرَتِ الصُّحُفُ أَنَّ** ושנו אותו בהתאם.

تَبَنَّتْ دُولُ الْعَالَمِ هَذَا النِّظَامَ الدَّرَاسِيَّ.

ב. הפכו את המילה **الدَّوْلَةُ** לזוגי ושנו את המשפט בהתאם.

تَفْتَتِحُ الدَّوْلَةُ الْعَامَ الدَّرَاسِيَّ الْجَدِيدَ فِي الْيَوْمِ الْأَوَّلِ مِنْ شَهْرِ سِبْتَمْبَرِ.

ג. החליפו את הפועל **أَصْبَحَ** במילית **إِنَّ** ושנו את המשפט בהתאם.

أَصْبَحَ التَّعْلِيمُ الْإِبْتِدَائِيَّ فِي الْمَمْلَكَةِ الْمُتَّحِدَةِ إلْزَامِيًّا.

ד. הפכו את המילה **الزَّعِيم** לרבים ושנו את המשפט בהתאם.

يَشْتَرِكُ الزَّعِيمُ فِي حَفْلِ افْتِتَاحِ الْعَامِ الدَّرَاسِيَّ وَيُشِيرُ إِلَى أَهْمِيَّةِ هَذَا الْمَوْعِدِ.

הבעה בכתב

בחרו שאלה אחת מבין השאלות שלפניכם והשיבו עליה.

הקיפו במעגל את מספר השאלה שבחרתם בה.

1. ماذا تَعْرِفُونَ عن توقيت العام الدراسي؟
2. اكتبوا عن سَبَبِي اختيار توقيت العام الدراسي حسب المقال الذي قرأتموه.
3. اكتبوا عن تَطَوُّر قرار المملكة المتحدة بشأن توقيت العام الدراسي حسب المقال الذي قرأتموه.
4. اقترحوا فعالية (أو فعاليات) خاصة أو إبداعية للاحتفال بافتتاح العام الدراسي في مدرستكم.
5. هل تَعْتَقِدُونَ أَنَّ شهر أيلول هو أفضل شهر لبداية العام الدراسي؟ لماذا؟
6. ما رأيكم في موعد افتتاح العام الدراسي؟

הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם בבתי הספר העבריים

[illegible]

"כרטיס יציאה" לסיכום תהליך הלמידה של היחידה: הבעה בעל פה

בחרו שאלה אחת מבין השאלות שלפניכם והשיבו עליה בעל פה בערבית דבורה.

תוכלו לצלם / להקליט את עצמכם או להציג את תשובתכם כפרזנטציה בכיתה, בהתאם להנחית המורה.

הקיפו במעגל את מספר השאלה שבחרתם בה.

1. إحكوا عن خبر أو مقال قرأته / تعلمته. شو الفكرة المركزية فيه؟

אחכו ען ח'בר אן מקאל קראתוה / תעלמתוה. שו אלפכרה אלמרפזיה פיה?

2. إحكوا عن مضمون خبر أو مقال قرأته / تعلمته.

אחכו ען מדמון ח'בר אן מקאל קראתוה / תעלמתוה.

3. شو بتعرفوا عن توقيت رجوع الأطفال عالمدارس؟

שו בתערפו ען תוקית רג'וע אלאתפאל עאלמדארס?

4. شو رأيكم في موعد افتتاح العام في المدارس؟

שו ראיכם פי מועד אפתתאח אלעאם פי אלמדארס?